

ВСЕСВІТНЯ СПАДЩИНА ЮНЕСКО ІСПАНІЇ І ТУРИЗМ

*Мельниченко Крістіна Олександрівна,
студентка 3 курсу спеціальності «Туризм»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: melnychenkoko@krok.edu.ua*

*Уварова Ганна Шевкетівна,
к.пед.н., доцент, доцент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: hannaus@krok.edu.ua*

Країни – світові лідери з прийому туристів, значну частину прибутків отримують від умілого використання історико-культурного потенціалу. Цьому сприяє велика кількість пам'яток, їхня висока художня цінність, автентичність, ефективна організація туристичних послуг. До таких країн належить й Іспанія. Всесвітньо відомі пам'ятки історії та культури Іспанії приваблюють щороку сотні тисяч туристів.

Королівство Іспанія – держава в Південно-Західній Європі. Це одна з найбільших країн Європейського союзу, розташована на Піренейському півострові та займає понад 2/3 його території. Іспанія межує з Португалією на заході, Францією й Андоррою на півночі, Гібралтаром і Марокко на півдні. Держава складається з 17 автономних спільнот, 2 автономних міст і є конституційною монархією.

Іспанія – один з найпопулярніших туристичних напрямків Європи. Країна славнозвісна своїми пляжами й морем, кухнею і нічним життям, особливою атмосферою і приязністю місцевих жителів. Держава з великим географічним і культурним розмаїттям. Тут можна знайти майже все: від пишних лугов і снігових гір до болот і пустель [1].

Туризм в Іспанії почав активно розвиватися в 60-х роках ХХ ст. Відтоді він став важливою статтею доходів і галуззю міжнародної спеціалізації країни. Динаміка прибуттів іноземних туристів в Іспанію постійно зростає: якщо у 2010 р. загальна кількість туристичних прибуттів до країни становила 52,7 млн., то у 2018 р. цей показник склав вже понад 82 млн. прибуттів [2]. Така закономірність не випадкова, адже в Іспанії постійно зростають державні та іноземні інвестиції в туристичний бізнес. За офіційними даними, загальний внесок сфери туризму до ВВП країни склав у 2016 р. 158,9 млрд.євро (177,2 млрд. дол. США), що становить 14,2 % від загального прибутку держави [3].

Головними чинниками розвитку туризму в Іспанії є природні умови території, зокрема клімат, наявність комфортних середземноморських й океанічних пляжів, на півострівному узбережжі та на архіпелагах Балеарських та Канарських островів, зручних спортивних портів. Значна кількість іспанських пляжів та портів постійно піднімає блакитні прапори ЮНЕСКО за чистоту та їхній екологічний стан. В Іспанії добре розвинутий готельний сектор, представлений об'єктами різного класу й різних форм власності. Також володіє розвинутою мережею транспортних комунікацій.

Іспанія – країна з багатою історією та культурою, тому культурно-пізнавальний туризм дуже популярний серед подорожуючих. На території країни збереглися історичні міста і поселення різних народностей, що мешкали тут у різні часи. Серед таких міст є Мадрид і Барселона. За кількістю об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Іспанія поступається тільки Італії та Китаю. На думку експертів, практично уся країна представляє собою один величезний історичний музей під відкритим небом.

У списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Королівстві Іспанія значиться 48 найменувань (2020 р.), це становить 4,0% від загальної кількості об'єктів Списку (1 121 на 2019 р.). 42 об'єкти включені в список як культурна спадщина, 18 з них визнані шедеврами людського творчого генія (критерій і), 4 об'єкти включені за природними критеріями, кожен з яких визнаний природним феноменом виняткової краси та естетичної важливості (критерій vii), а також 2 змішаних об'єкти, один з яких також потрапляє під критерій vii [4]. Крім цього, за станом на 2016 р., 32 об'єкти на території Іспанії знаходяться в числі кандидатів на включення до списку Всесвітньої спадщини. Іспанія ратифікувала Конвенцію про охорону Всесвітньої культурної і природної спадщини 4 травня 1982 р. Перші п'ять об'єктів, що знаходяться на території Іспанії були занесені в список в 1984 р. на 8-й сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Дванадцять історичних міст внесені до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО: Алкала-де-Енарес, Авіла, Касерес, Кордова, Куенка, Івіса, Саламанка, Сан-Крістобель-де-ла-Лагуна, Сантьяго-де-Компостела, Сеговія, Таррагона, Толедо.

Серед архітектурних пам'яток, що складають спадщину ЮНЕСКО в Іспанії, варто відзначити кафедральний собор в місті Бургос. Це одне з найдавніших католицьких святилищ в країні, побудованих в готичному стилі. Його історія нараховує понад вісімсот років. Не тільки зовнішнє, але і внутрішнє оздоблення собору є об'єктом захоплення. В середині можна побачити позолочені сходи, скульптури і вівтарі, а також рельєфні зображення євангельських сюжетів. Крім того, собор прикрашений красивими вітражами. Справжнім дивом інженерної думки, що охороняється ЮНЕСКО в Іспанії, є Біскайський міст-транспортер. Його побудували ще в кінці XIX ст. Міст став першою подібною конструкцією в світі [5].

Об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Іспанії є основою організації насамперед такого різновиду культурного туризму як екскурсійний історико-культурний туризм. Великою популярністю користуються також релігійний та подієвий туризм, щореалізуються в країні на основі об'єктів спадщини ЮНЕСКО.

Іспанія, як туристична країна, є досить популярною серед українських туристів. Тому більшість туристичних операторів в Україні пропонують різноманітні тури до Іспанії, в які включають історичні іспанські міста як об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Насьогодні Іспанія не зупиняється популяризувати і захищати свою спадщину. Кілька десятків об'єктів на території країни очікують отримання

світового статусу спадщини ЮНЕСКО. Так, в Мадриді з метою просування претендентів до Списку ЮНЕСКО, кілька років поспіль у вихідні дні надається широкий доступ місцевим жителям і гостям столиці до тих об'єктів, які можуть стати частиною Всесвітньої спадщини. У звичайні дні вхід до багатьох з них обмежений. У 2019 р. одними з найпопулярніших об'єктів цього проекту були Музей королеви Софії, історичний сад ElCarricho, Фондова біржа Мадрида, Національна бібліотека Іспанії, а також Міністерство закордонних справ, кладовище Сан-Ісідро й театр Лопе де Вега. У цих місцях проводяться не лише екскурсії, а й семінари, лекції, театралізовані вистави, які знайомлять жителів і туристів з історією міста.

Список використаних джерел:

1. Іспанія (Королівство Іспанія) URL: <https://mandry.club/krainy/spain/> (дата звернення 28.11.2020).
2. *International Tourism Highlights 2019 Edition.* URL: https://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2019.pdf (дата звернення 28.11.2020).
3. *European Union: Spain – Mode of access.* URL: https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/spain_en(дата звернення 30.11.2020).
4. Іспанія у ЮНЕСКО URL: <https://whc.unesco.org/en/statesparties/es>(дата звернення 28.11.2020).
5. Спадщина ЮНЕСКО в Іспанії. URL: <http://www.arrivo.ru/unesco/ispaniya.html>(дата звернення 28.11.2020).